

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: **R.**, nar. X. v meste J., naposledy bytom v zahraničí: J., zastúpený Centrom právnej pomoci, Nám. slobody 12, Bratislava, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU- 1843//PO-Ž/2007 zo dňa 7. novembra 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 275/2007-97 zo dňa 16. decembra 2009 takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 275/2007-97 zo dňa 16. decembra 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-1843//PO-Ž/2007 zo dňa 7. novembra 2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 mu neposkytol doplnkovú ochranu a rozhodol, že v jeho prípade neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom do 31.12.2007, ďalej len zákon o pobyte cudzincov) do Srí Lanky. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Krajský súd k námietke nepreskúmateľnosti pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov uviedol, že túto námietku nepovažuje za dôvodnú. Výroky rozhodnutia sú podľa krajského súdu jasné a zrozumiteľné, spĺňajú zákonné predpoklady. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia, aj toto je podľa krajského súdu formulované zrozumiteľným spôsobom, pretože je z neho zjavné, akými úvahami odporca dospel k právnemu názoru, vyjadrenému v jednotlivých výrokochoch.

Pokiaľ ide o námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, krajský súd skonštatoval jeho istú stručnosť, ktorá skutočnosť však nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia samotného, nakoľko z odôvodnenia je zrejmé, prečo odporca rozhodol tak, ako uviedol v jednotlivých výrokochoch.

K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu veci uviedol, že azylové konanie je na rozdiel od iných druhov administratívnych konaní špecifické aj v tom, že povinnosť odporcu zisťovať skutkový stav je determinovaná žiadateľom o azyl - navrhovateľom udávanými dôvodmi jeho odchodu z krajiny pôvodu. Preto ak teda odporca posúdil žiadosť navrhovateľa z pohľadu ním opísaných dôvodov odchodu zo Srí Lanky, postupoval zákonným spôsobom. Ako vyplýva zo správ o Srí Lanke založených v spise odporcu, tieto

pochádzajú z rôznych zdrojov a aj časovo súvisia s navrhovateľovým odchodom z domovskej krajiny, resp. vzhľadom k dátumu vydania napadnutého rozhodnutia sú aktuálnymi a teda použiteľnými. Tieto dostatočným spôsobom ozrejmili bezpečnostnú situáciu návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci, vo vzťahu k neudeleniu azylu navrhovateľovi, krajský súd uviedol, že predpoklady udelenia azylu sú jednoznačne definované v ust. § 8 zákona o azyle. V čase odchodu žiadateľa musia objektívne existovať jeho opodstatnené obavy z prenasledovania z dôvodu jeho rasy, národnosti, náboženstva, zastávania určitých politických názorov, či príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Podľa krajského súdu odporca správne v napadnutom rozhodnutí dospel po vyhodnotení zisteného stavu veci, že navrhovateľ nespĺnil tieto predpoklady. Poukázal na to, že navrhovateľ počas pohovoru u odporcu výslovne uviedol, že zo Srí Lanky v júni 2007 odišiel preto, lebo ako Tamilčan mal problémy s armádou, ktorá ho v máji 2005 zadržala, pretože si myslela, že je terorista z LTTE. Po mesiaci bol však prepustený a odvtedy nemal žiadne problémy a bez problémov žil a podnikal.

S poukazom na uvedené v prípade navrhovateľa podľa krajského súdu absentujú minimálne tri zo štyroch predpokladov udelenia azylu, uvedených v § 8 zákona o azyle.

K existencii obáv, krajský súd uviedol, že i keď obavu ako subjektívny pocit navrhovateľ v konaní prezentoval, objektívne je potrebné podľa krajského súdu poukázať na fakt, že navrhovateľ v čase odchodu z krajiny svojho pôvodu, nemal žiadne problémy a to ani so štátnou mocou a ani s tretími subjektmi.

K opodstatnenosti prezentovaných obáv, krajský súd uviedol, že navrhovateľ uvádzal, že jeho obavy súviseli s jeho zadržaním armádou v roku 2005. Podľa krajského súdu podmienka opodstatnenosti prípadných obáv navrhovateľa v jeho príbehu absentuje. Odhliadnuc od nepreukázania takéhoto zadržania objektívne existuje časový posun medzi zadržaním (máj 2005) a odchodom navrhovateľa z krajiny pôvodu (jún 2007), teda dva roky. Ak by totiž navrhovateľov odchod bol motivovaný práve týmto jeho zadržaním je nanajvýš pravdepodobným, že by Srí Lanku opustil v období, ktoré by priamo nadväzovalo na jeho prepustenie zo zadržania, ktoré sa malo udiať v júni 2005.

K perzekúcii krajský súd uviedol, že z kontextu navrhovateľovej výpovede urobenej počas pohovoru u odporcu vyplýva, že perzekúciu videl v jeho zadržaní armádou v roku 2005. Z opisu vnútroštátnej situácie na Srí Lanke je zrejmé, že v tejto krajine roky existovala násilná separatistická snaha LTTE o vytvorenie nezávislého tamilského štátu na severe a východe Srí Lanky. Táto snaha vyústila do odporu vlády, ktorá sa snažila tieto separatistické snahy zmariť. Ak bol teda navrhovateľ z dôvodu podozrenia z jeho zapojenia do teroristických činností zadržaný, nie je možné takýto postup hodnotiť ako vážne porušovanie základných ľudských práv navrhovateľa, ako to má na mysli definícia prenasledovania, obsiahnutá v ust. § 2 písm. d/ zákona o azyle..

Naviac, ak bol navrhovateľ následne zo zadržania prepustený bez akýchkoľvek následných sankcií, či postihov, svedčí to, podľa krajského súdu o korektnom prístupe vládných zložiek Srí Lanky k navrhovateľovi, ktorého podozrenie bolo riadne prešetrené a navrhovateľ bol zjavne oslobodený od podozrenia z jeho spolupráce s LTTE.

K dôvodom prenasledovania (rasa, národnosť, náboženstvo, zastávanie určitých politických názorov, príslušnosť k určitej sociálnej skupine) krajský súd uviedol, že nakoľko v prípade navrhovateľa nedošlo k jeho prenasledovaniu, logicky nemohol existovať ani jeho dôvod. Prípadné prešetrenie podozrenia navrhovateľa z jeho teroristickej činnosti nie je podľa krajského súdu možné subsumovať pod žiaden z dôvodov, uvedených v § 8 zákona o azyle.

Krajský súd nad rámec uvedeného odôvodnenia poukázal aj na výsledok doplnenia dokazovania vykonaného súdom, z ktorej vyvodil záver o zrejmej nedôveryhodnosti navrhovateľa. Podľa názoru krajského súdu jestvujú v jednotlivých prejavoch navrhovateľa prednesených pred začatím azylového konania a v jeho priebehu závažné rozpory, ktorých vysvetlenie navrhovateľom (nedostatok tlmočenia a uvádzanie odporcom iba niektorých faktov o ktorých vypovedal navrhovateľ) sa javí účelovým. Naviac tlmočenie pred odporcom a pred súdom bolo vykonané v navrhovateľovom rodnom jazyku totožnou tlmočičkou, teda minimálne by nemali podľa krajského súdu existovať rozpory medzi výpoveďou navrhovateľa urobenou počas pohovoru u odporcu a pred súdom. O účelovosti navrhovateľovho vysvetlenia rozporov svedčí podľa krajského súdu aj to, že i napriek údajným nedostatkom v tlmočení túto námietku navrhovateľ nevzniesol v podanom opravnom prostriedku.

Krajský súd tiež poukázal na skutočnosť, že ak by bol navrhovateľ skutočne zadržaný srílanskou armádou tri razy, určite by sa o týchto zadržaniach zmienil pred začatím azylového konania (počas podania vysvetlenia, kde sa súčasne vyjadroval k dôvodom svojej žiadosti o azyl), celkom určite však počas azylového konania pred odporcom. Krajský súd poukázal na niektoré nelogické údaje, v prednese pred súdom, keď uvádzal, že vlastnil „obchodný Pas“, že na opustenie krajiny sa pripravoval 9 rokov, že v roku 1998 bol naposledy zadržaný.

Vo vzťahu k bezpečnostným rizikám návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu (neposkytnutie doplnkovej ochrany, vyslovenie, že neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia navrhovateľa do Srí Lanky), krajský súd uviedol, že túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Navrhovateľovi, ako vyplynulo z jeho tvrdení, v krajine pôvodu nikdy nebol uložený trest smrti a ani mu jeho uloženie nehrozí. Počas azylového konania navrhovateľ netvrdil, že počas zadržania armádou v roku 2005 by bol vystavený neľudskému zaobchádzaniu, že by bol mučený. I keď v čase vydania napadnutého rozhodnutia na Srí Lanke prebiehalo osobitne v severnej časti ostrova občianska vojna, návraty neúspešných žiadateľov o azyl boli v zásade možné a to minimálne do iných častí krajiny. O tejto skutočnosti svedčí aj to, že navrhovateľ pochádza práve z oblasti pôsobenia LTTE, pričom okrem údajného zadržania v roku 2005 nemal nikdy s nikým žiadne problémy a teda nebola ohrozená jeho osobná integrita. Krajský súd poukázal tiež na správy o krajine pôvodu, založené v administratívnom spise odporcu, ktoré potvrdzujú informácie o uzatvorení readmisnej dohody s Európskym spoločenstvom aj stanovisko UNHCR, ktoré neboli zásadne proti návratom, nepodporovalo však ich rozsiahle organizovanie.

Pokiaľ ide o vyslovenie neexistencie prekážky administratívneho vyhostenia navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu, krajský súd sa stotožnil s právnym názorom odporcu. Navrhovateľ podľa krajského súdu nebol perzekvovaný z dôvodov § 8 zákona o azyle pretože nemal žiadne iné problémy, niet dôvodu predpokladať, že by sa takto stalo po jeho prípadnom návrate na Srí Lanku.

Krajský súd napokon uviedol, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v novembri 2007, z doplnenia dokazovania vykonaného krajským súdom, v máji 2009 došlo k definitívnej porážke separatistického hnutia LTTE a teda fakticky aj formálne k ukončeniu bojových akcií, prebiehajúcich medzi LTTE a vládnymi vojskami. V tejto súvislosti krajský súd

poukázal na to, že UNHCR v júli 2009 podstatným spôsobom zmenilo svoj postoj k udeľovaniu foriem medzinárodnej ochrany (keď UNHCR uvádza, že vzhľadom na zmenu situácie, po ukončení bojov v súvislosti ozbrojeným konfliktom na severe riziko ohrozenia civilistov v nepriateľskej paľbe v podstate skončilo), preto UNHCR neodporúča použitie rozšírenej definície utečenca alebo doplnkovej ochrany iba na tomto základe.

Krajský súd sa napokon stotožnil aj so závermi a zisteniami odporcu o tom, že v prípade navrhovateľa neboli zistené skutočnosti brániace jeho návratu do krajiny pôvodu z dôvodov ustanovených v § 58 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom krajskému súdu vyčítal, že vôbec nezohľadnil problémy navrhovateľa v krajine pôvodu. Súdu vyčítal, že sa stotožnil len s jednoduchým nesprávnym konštatovaním odporcu, že navrhovateľ podmienky na udelenie azylu nespĺnil. Krajský súd však nepreskúmaval podľa navrhovateľa, či odporca dostatočne prešetril otázku, či štátne orgány v krajine pôvodu navrhovateľa poskytnú obetiam prenasledovania adekvátnu a efektívnu ochranu, a preto nesprávne právne posúdil žiadosť navrhovateľa.

Navrhovateľ sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že povinnosť odporcu zistiť stav veci je determinovaná dôvodmi žiadosti o azyl. Takýto záver je podľa navrhovateľa nedôvodným, pretože súd týmto spôsobom dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Nestotožnil sa ani so záverom súdu o preskúmateľnosti rozhodnutia, pretože v odôvodnení rozhodnutia sa nachádza iba citácia zákona týkajúca sa doplnkovej ochrany k tomu bol pridaný zo strany odporcu iba text: „Navrhovateľovi, ako to vyplýva z obsahu jeho výpovede urobenej počas pohovoru pred odporcom, nikdy nebol uložený trest smrti a ani mu jeho uloženie nehrozí“. Navrhovateľ poukázal na to, že odporca ďalej už len analyzuje jeho prípadné členstvo v politickej organizácii LTTE. Rovnako je podľa navrhovateľa zreteľné, že v ďalších riadkoch už odporca venuje odôvodneniu týkajúce sa výrokovvej časti rozhodnutia o neposkytnutí azylu.

Podľa navrhovateľa je neprípustné, aby správny orgán neštrukturalizoval odôvodnenie k jednotlivým výrokom rozhodnutia a zmiešaval ich. Aj preto je rozhodnutie odporcu podľa navrhovateľa nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť.

K neudeleniu doplnkovej ochrany uviedol, že na obavu pri návrate do krajiny pôvodu pre vážne bezprávie nie je nevyhnutné, či už došlo k takémuto vážnemu bezpráviu, ale je potrebné zistiť, či sa treba takéhoto konania obávať, pretože nebezpečenstvo vážneho bezprávia sa netýka predošlých udalostí, ale vyžaduje prognózu.

Navrhovateľ napokon odporcovi vyčítal, že nezohľadnil informácie, že aj keď je oficiálne vojna na Srí Lanke skončená, ale nepokoje tam stále pretrvávajú a ľudské práva sa stále porušujú, o čom nasvedčujú informácie vyplývajúce z internetovej stránky www.unmultimedia.org, www.tamileelamnews.com, www.newshead.com, www.guardian.co.uk.

Z uvedených zdrojov podľa navrhovateľa vyplýva, že politická situácia na Srí Lanke je stále nestabilná.

Navrhovateľ odporcovi vyčítal, že sa nezaoberal politickou situáciou v krajine pôvodu navrhovateľa a súd sa len stotožnil s nesprávnym záverom odporcu, že výpoveď navrhovateľa je nedôveryhodná, avšak dostatočne nevysvetlil dôvody, ktoré ho k takémuto záveru viedli.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť v celom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

Zopakoval argumenty pre ktoré rozhodol negatívne o žiadosti o udelenie azylu, doplnkovej ochrany ako aj ohľadne výroku o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona.

Poukázal na to, že navrhovateľ pred súdom zmenil svoju výpoveď ohľadne doby jeho zaistenia armádou, ako aj postupu armády proti nemu. Tieto skutočnosti mu museli byť

známe už počas ústneho pohovoru pred odporcom. Navrhovateľovo tvrdenie, že to bolo spôsobené nespôsobilosťou tlmočníka neobstojí, nakoľko túto nespôsobilosť v azylovom konaní nenamietal.

Zmena jeho výpovede pred súdom, ako aj nezrovnalosti z pohovorov pred odporcom nasvedčujú podľa odporcu účelovosti, v snahe znepríehľadniť posudzovanie jeho žiadosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. apríla 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle a (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných **alebo** náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udolí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udolí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudolí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlí doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu. 9a)

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (Správa o dodržiavaní ľudských práv 2006 - Srí Lanka, vydaná úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu zo dňa 6.3.2007, Tigre oslobodenia tamilského ľudu

na severe a východe krajiny, zdroj: businessinfo.cz- zastupiteľský úrad Dillí), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa v súvislosti dôvodmi, pre ktoré žiadal o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 19.10.2007 vyplynulo, že navrhovateľ uviedol, že z krajiny odišiel preto, že ako Tamilčan mal problémy so Srí Lankou armádou. Mysleli si, že je terorista z LTTE. V máji 2005 bol zadržaný armádou v meste Savujery, chceli vedieť, či nie je terorista z TTTE. Po mesiaci ho prepustili. Odvtedy už nebol zadržaný, nemal žiadne problémy.

Zo zápisnice so žiadateľom o udelenie azylu zo dňa 19.10.2007 vyplynulo, navrhovateľ na otázku, či dobre rozumie tlmočníkovi odpovedal, že rozumie.

Odporca pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa o azyl vychádzal zo skutočností uvedených navrhovateľom v priebehu správneho konania a dospel k záveru, že v jeho prípade absentuje rasový, národnostný, náboženský alebo politický kontext a taktiež samotný aspekt prenasledovania, definovaný v zákona o azyle. Absenciou dôvodov uvedených v § 8 alebo 10 zákona o azyle, podľa odporcu nesplnil zákonné podmienky na udelenie azylu.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodu, že mal v roku 2005 problémy s armádou, ktorá ho zadržala pre podozrenie z členstva v teroristickej organizácii. Po vypočutí (po mesiaci) ho prepustili na slobodu, ďalšie problémy neuvádzal.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom výkon štátnej moci orgánom štátu, ktorý v rámci preverovania podozrenia z členstva v teroristickej organizácii koná vo veci podozrenia zadržaním a vypočúvaním osoby podozrivej zo spáchania trestného činu nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, keď navyše osoba podozrivá zo spáchania trestného činu je po zadržaní prepustená na slobodu a v krajine pôvodu nemá žiadne problémy.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil, pretože jeho údajné zadržanie armádou pre podozrenie z účasti v teroristickej organizácii nebolo možné za prenasledovanie v zmysle zákona o azyle.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl,

ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolačí súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Indie podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona treba považovať za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 27. apríla 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová